

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Felévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy óra	40 K

Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 173. szám.

Szerda, 1920 augusztus 11.

Chamberlain

az angol kormány pénzügyi államtitkára az alsóház egyik legutóbbi ülésén bejelentette, hogy Anglia a háborús pénzügyi terhekkel sürgősen végezni akar és azért az ideai költségvetési törvény olyan súlyos adóterheket foglal magában, amilyen eddig Angliában még sohasem volt, de ezzel szemben a jövő generáció már teljesen mentes lesz ezektől a háborús terhektől. A szerencsés Albion megengedheti magának ezt a fényűzést és mi szegény egyéb halandók féjdalmasan gondolhatunk arra, hogy nálunk — de Európa majd valamennyi többi államában is — a jövő ártatlan generációja évekig fogja még súlyos pénzügyi terhekkel megfizetni a ma férfainak súlyos bűneit.

Ma csak Anglia van abban a szerencsés helyzetben, hogy tarthatja magát a régi teóriához, amely azt tanította, hogy az államháztartás produktív kiadásai, amiből a későbbi koroknak is előnye van, feloszthatók, úgy, hogy ennek terhei a késő utódokat is sújtsák, — viszont az in produktív kiadások lehetőleg egyszerre azonnal fedezendők. Kevés vigasztalást nyújt e szomorú kilátások közepette az a visszaemlékezés, hogy egyes hadügyminiszterek szép parlamenti beszédekben sokszor úgy applikáltak a tételt, hogy hiszen a hadügyi kiadások épen a legproduktívabb kiadások, mert hiszen az állam létezését és biztonságát garantálják és mert si vis pacem, para bellum és mert amit a hadseregnek adunk, tulajdonképpen fiainknak és testvéreinknek adjuk és mert itt is, ott is hiányos még a felszerelés és mert kutyakötelessége minden államnak hadseregét a legmodernebbül felszerelni és mert és így tovább a végtelenségig. Így azután a esupa nagy békeszeretetből diktált háborús készülődés belesodort bennünket ebbe a háborúba, amelyben pénzügyi téren már nem volt megállás, mert akkor meg a „satus reipublicae“ elve követelte, hogy félredobjunk a korlátokat. Így jutottunk odáig, ahol ma vagyunk: a szomorú jelenbe és a bizonytalan jövő felé.

Egy kicsit segítségünkre jött nagy bajunkban az örök természet. Az utolsó években elvesztettük minden érzékünket a számok iránt, hogy már észre se vesszük ugyszólván, hogy milyen szomorú, milyen reménytelen helyzetbe jutottunk. Látjuk, hogy a pénz elveszítette értékét, érezzük a drágulást testünkön, lelkünkön, jajgatunk, hogy nem tudunk kijönni a pénzünkből, nem tudunk megélni — és élünk bele a bizonytalanba.

***

Megbukott a világbojkott.

Budapest. Az amsterdami szakszervezeti iroda értesítette a wieni szakszervezetek vezetőit, hogy a Magyarország elleni világbojkott nem vezetett a kívánt eredményre és így augusztus 8-iki kelettel a világbojkottot beszüntetik és kéri a szükséges intézkedések megtételét.

A POLITIKA HIREI.

Beograd. Ma délelőtt 10 órától 12-ig a régens elnöklete alatt minisztertanács volt, amely az új kormány kérdését nem érintette, csak egyéb fontos függőügyeket intézett el. A tárgyalások főként az ország gazdasági és pénzügyi kérdéseit kívánták tisztázni. A régens élénken érdeklődött a rossz pénzügyi helyzetnek oka felől. Legfőként ezért is hívták össze a minisztertanácsot. Jovánovics hadügyminiszter jelentette, hogy a hadseregnek nagyobb hitelt van szüksége, amelyet a tisztek zsoldjának fizetésével és az új hadibevásárlásokkal indokol. Korosec forgalmi és Drinkovics postaügyi miniszterek ugyancsak nagyobb hitelt kérnek. Drinkovics deficitjének fedezésére 70 millió dinárt kér. A pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kért nagyobb hiteleket megadja, de a szakminiszterek hagyják jóvá a tarifaemlést. Korosec azonnal alá is írta a vasutak 100 százalékos tarifaemléseiről szóló rendeletet.

A postai tarifa felemelést Drinkovics miniszter azonban megtagadta. A pénzügyminiszter indítványozza, hogyják jóvá az ideiglenes költségvetést és az új adók felemeléseiről szóló újabb rendelkezéseket. A minisztertanács úgy határozott, hogy ezek jóváhagyásáról a parlament fog dönteni.

Beograd. A parlamenti egység tegnap nyújtotta át válaszáat a demokrata ellenfeltételekre. A parlamenti egység szilárdan ragaszkodik a bégek birtokának visszaadásához és az eddigi haszonberek megtérítéséhez. Követeli továbbá a kiviteli központ megmaradását és monopolizáló jogát. A Clubok ülései után Davidovics, Pribicevics és Draskovics felkeresték Vesznicset és kijelentették neki, hogy a tárgyalás ilyen alapon lehetetlen.

Több mint valószínű, hogy a tárgyalások még a mai nap folyamán megszakadnak és Vesznics másodszor is visszaadja kormányalakítási megbízatását. (Vojv. t. ü.)

A NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI KONFERENCIA SZEPTEMBERBEN LESZ.

Lyon. A népek szövetsége San Sebastianoban tartott ülésén elhatározta, hogy a nemzetközi pénzügyi konferenciát szeptember 24-ikére hívja össze Bruxellesben. (V. t. ü.)

120 MILLIÓ DINAR UJ VASUTI ANYAGOKÉRT.

Beograd. A pénzügyminiszter jóváhagyta a vasutügyi miniszter 120 millió dináros hitel felvételét, melyből külföldön vasuti anyagokat fognak beszerezni.

A Tisza-per szenzációs fordulata.

Az ügyész Friedrich mentelmi jogának felfüggesztését kéri.
Friedrich Istvánt kiadja a nemzetgyűlés.

Budapest. A tegnapi nap folyamán a budapesti kir. főügyész átiratot intézett a képviselőház elnökéhez, amelyben a főügyész

a Tisza per kapcsán Friedrich István képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A katonai bíróság tárgyalásain olyan momentumok merültek föl, amelyek a polgári eljárás során hiányoztak. Az átirat külön csoportban közli a hadbírórsági jegyzőkönyvek azon részeit, amelyek arra mutatnak, hogy Friedrich István mint felbujtó volt részes a gyil-

kosságban. A Friedrich-párt a kiadatás ellen minden követ megmozgatott és arra akarták rávenni a nemzetgyűlést, hogy az ügyész átiratát zaklatásnak minősítse és tagadja meg a mentelmi jog felfüggesztését. Mikovényi Jenő a mentelmi bizottság előadója ujságírók előtt kijelentette, hogy a bizottság a mentelmi jog felfüggesztését fogja javasolni.

Szombaton délután a mentelmi bizottság ülést tartott és kilenc szavazattal öt ellen Friedrich István mentelmi jogának felfüggesztését rendelte el.

OTOGÁRULÁS AJÁNLÁRÁR TERESÜ STABOK. DOVODAS.
PAMYI és MERSCHBACHER építési vállalatnál
Vel. Beckserek, Voj. Bojovica (Vörösmarty) u.

mangalica kanok
1488
3/4 és 1 évesek kaphatók.

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban
Veliki Beckserek, Zsitni trg (Gibona-ter).

Rival-müterem, Vel. Kikinda.

A vörös előőrsök megjelentek Varsó előtt.

Lengyelországot sorsára kell hagyni. — Az oroszok előnyomulása Varsó ellen. — A londoni konferenciát nem tartják meg.

N a u e n. Az orosz hadsereg megszállta az egész Bug-vonalat és elérte a Bjelost-Varsó vonalat. A Visztula mentén támadásra készülnek. Varsó előtt ma megjelent az első vörös előőrsi csapat.

S t o c k h o l m. Varsóból jelentik: Vitos lengyel miniszterelnök proklamációt intézett a lengyel parasztsághoz, melyben konstatálja, hogy Lengyelország sorsa a parasztság kezében van, tőlük függ Lengyelország területi épsége. „Mindnyájan kívánjuk a békét” — mondja a proklamáció — „azonban az ellenség szeretett hazánk területére lépett és ez akadályozza a fegyverszünet létrejöttét. A parasztság kötelesek a legvittezebben kitartani. Életüket, javaikat a cél szolgálatába kell állítani. Jelentkeztek mind a haza védelmére, akik katonailag alkalmasok vagytok.” (Vojv. t. ü.)

L o n d o n. A francia lapok Lengyelország helyzetét a legkétségbeesettebbnek látják. Az oroszok átlépték a Bugot és Varsó felé nyomulnak. A visszavonuló lengyelek a Bug hidját már nem is robbantották föl. Erős bolsevik sereg van előnyomulóban Mlava felé, hogy a lengyeleket a Varsó-Dancigi vonaltól elvágja. A lengyel kormány egy nyugati városba fog visszavonulni.

L o n d o n. Az angol kormány értesítette az orosz szovjetet, hogy az előkészítés alatt álló londoni konferenciát nem tartják meg, mert Oroszország a lengyel delegátusokkal nem fegyverszünetről.

hanem békekötésről akar tárgyalni. És ehhez az entente nem járulhat hozzá.

P á r i s. Az angolok politikai állásfoglalása az oroszok ellen odairányul, hogy Oroszország ellen gazdasági blokádot léptessenek életbe. Anglia azt javasolja, hogy Lengyelországot sorsára kell hagyni, mert katonai ereje nem jön számításba az orosz túlerővel szemben.

B e o g r a d. Az angol tengerészeti főparancsnokság napiparancsban tudatja, hogy Oroszország ellen a blokádot azonnal életbelépett.

P á r i s. Csicserin válasza Anglia ultimátumára még nem érkezett meg Londonba, de illetékes helyen már ismerik a válasz tartalmát. Csicserin kijelenti, hogy az orosz hadsereg nem szüntetheti be Lengyelország elleni hadműveleteit. Kijelenti, hogy a bolsevista kormány belátja, hogy a békére mindenkinek szüksége van, de ők ebben az esetben nem engedhetnek, mert eddigi munkásságuk eredményét kétségessé tennék. Ők el fogják ismerni Lengyelország függetlenségét és a határok megállapításában is engedékenyek lesznek, de abba semmi esetre nem mennek bele, hogy a tárgyalásokba a környékbeli országoknak csak a legkisebb beleszólásuk is legyen.

L o n d o n. A kamara 6-iki ülésén Lloyd George nyíltan közölte Anglia programját a keleti kérdésben. Anglia minden eszközt föl fog arra használni, hogy Oroszország ellen akaratát érvényesítse. Mindent

el fog követni azon akadályok leküzdésére, amelyek a Lengyelországnak küldendő segítség útjában állanak. Végül közölte Lloyd George az orosz kereskedelmi megbízottakkal lefolytatott tanácskozások eredményét. (Vojv. t. ü.)

MEGALAKULT A PÉCSI NEMZETI TANACS.

P é c s e. A nemzeti tanács visszaállítására összehívott népgyűlést vasárnap délelőtt tartották meg a Majláth-téren nagy tömeg jelenlétében. Az összehívók nevében Leikam Árpád nyitotta meg a népgyűlést, majd indítványaira elnökül dr. Doktor Sándort, jegyzővé Magyar Józsefet. Az összehívók közül többen ismertették a nemzeti tanács céljait. Beszéltek Polácsi János tanító, a pécsi bányamunkások nevében Hock János munkás és Éber Nándor dr. a polgárság nevében. A megejtett választáson elnök lett: dr. Doktor József, alelnökök: Kelemen Béla és Pécs József. Titkár: Polácsi János. Pénztáros: Rapp Dezső. Ellenőrök: Gotthard József, Horváth József. Jegyzők: Soltész János, Wollák Gyula. A nemzeti tanács tagjai közül 34 szocialista, 15 radikális polgári párti és 3 pártonkívüli.

AZ OROSZOK NEM CSINÁLNAK TÖBBÉ BOLSEVIKI PROPAGANDÁT.

S t o c k h o l m. Krassin kijelentette egy svéd újságíró előtt, hogy ama hirre vonatkozóan, hogy Oroszország a külföldi gyártulajdonosoknak visszaadja gyáraikat, azt kell megjegyeznie, hogy ez csak együttműködéses alapon lehetséges. Oroszországban soha többé nem lesz szabad kivitel. Krassin továbbá kijelentette, hogy Oroszország a jövőben nem folytat többé bolsevik világpropagandát.

Térjetelek észre!

Tolsztoj jóslása a háborúról és a cárról.

Már javában folyt az orosz-japán háború, amikor egy röpirat látott napvilágot Oroszországban, ezzel az egyszerű címmel: „Odomajtes!” (Térjetelek észre!) egy röpirat, amelynek ékesszólóbb vádiratát a háború ellen nem olvasott soha senki. A röpiratot jasnajapoljanai magányában, egész próféta ihletségét beléöntve, az az ember írta, aki mint fényes katonatiszt kezdte változatokban gazdag pályafutását és mint a világ egyik legmélyebb írója halt meg: Tolsztoj Leó gróf. Ha végig lapozzuk ezt a röpiratot ma, valami hideg borzongás fut rajtunk végig, mert úgy érezzük, mintha a világháború forgatagában írta volna ezt Tolsztoj, szinte halljuk a jasnajapoljanai próféta dörgő szavait: „Térjetelek észre!” Olyan tükröt tart az emberek elé, amelyben mindenki valódi értékében tűnik fel: a hatalmas cári sápadt, vértelen alakká válik és a szegény orosz nép, melyet a cári gazság és diplomáciai hazugságai kergettek bele a háború szörnyűségeibe, szenvedéseiben szentté magasztalták. „... És a szerencsétlen, tévútra vezetett férfi, — írja a cárról — akit egy 130 milliót számláló nemzet vezetőjének ismernek el, akit állandóan becsapnak és akit mindig abba a szükségszerűségbe kergetnek, hogy saját magának mondjon ellen, ez a szegény hisz nekik, hogy felajánlják életüket és vérüket érte, megköszöni nekik és megáldja a sereget, amelyet az ő seregének nevez, mielőtt kivonul, hogy gyilkoljon és országokat védjen meg, amelyeket még kevesebb joggal nevezhet övének.”

Könyvének egy más helyén arról ír, hogy milyen felháborítóan buta frázisokkal felelne mindenki arra a kérdésre, hogy miért van ma

háború. „Ugyanigy felelne — írja — a cár is, aki — úgy látszik — az egésznek az oka. Ő épp úgy csodálkozik azon kérdésen, hogy miért szükséges most a háború, mint az egyszerű közlegény. Minden erejével elutasítja magától azt a gondolatot, hogy lehetséges volna a háborút most befejezni. Azt mondja, szükséges, hogy keresztülvigye azt, amit az egész nemzet követel tőle: szükséges, jóllehet, ő a háborút nagy bajnak tartja, amelynek elkerülésére mindent megtett és a jövőben is kész megtenni, de a jelen esetben, miután már egyszer elkezdte, végig fogja küzdeni.” Egy másik helyen így ír a cárról: „A cár, az az ember, aki legelső sorban viseli a felelősséget, minduntalan parádékat tart, köszönetet és jutalmakat osztogat, lelkesít és megparancsolja, hogy a tartalékok vonuljanak be.” „Az orosz cár ugyanaz az ember, — mondja Tolsztoj — aki az összes nemzeteket békére hívta fel, kinyilatkoztatja a világ előtt: miután hiába tett meg minden erőfeszítést, hogy a békét, amely szívének drága, fentartsa (ez erőfeszítések ebből álltak, hogy idegen országokat rabolt ki és ezeknek a kirabolt országoknak védelmére hadseregeket szervezett), megparancsolja, hogy a háború megindíttassék...”

Tolsztoj a művész teremtő erejével festi a háborút „Háború és béke” című regényében; Tolsztoj a gondolkodó ember, a mély filozófus, aki — különösen utolsó évében — belemerül az emberiség nagy problémáiba, visszariad a modern háború rémétől és mikor ijedten látja, hogy a cári önkény hazug jelszavakért mint küldi vágóhidra az ártatlan parasztság százereit, harsogó hangon kiált a félrevezetettek felé: térjetelek észre! A cár Mária képével díszített zászlóval küldi csapatait az öldöklő harcra. Tolsztoj a bibliát teszi a becsapottak elé, Krisztus szavait és kétségbeesve kiáltja: „Mintha sohasem lett volna Krisztus és nem

lettek volna az ő tanai az emberek testvériségéről isten és emberekhez való szeretetről.” Mindenkit meg tud érteni: a pogány görögöket és rómaiakat, sőt még a középkor keresztényeit is, de hogy azok idézzék fel a háború rémeit, akik az evangéliumot ismerik, az örök rejtély marad az ő nagy lelke előtt.

Véres szemrehányást tesz a diplomatáknak, akik hazugságaikkal felidéznek a háború rémeit, a tábornokoknak, akiknek életcéljuk a háború, az újságíróknak akik hazug fráziókkal beléheccelek a tudatlan népet abba a háborúba, amelynek céljáról nekik sejtelmük sincs, ellenben az ő vérökkel vívják azt meg. Keserű gunnyal nézi, amint ezek a felsőbb osztályai az orosz társadalomnak, valami különös extázisban borulnak a sápadt cári lábai elé és felajánlják neki — a szegény parasztság életét, véréit — amint ők mondják — a nemzet, az állam, a civilizáció és a fehér faj közös érdekeiért. Hasztalanul keres választ arra, hogy mi fog végre ezeknek a rémes háborúknak végét vetni. „Egy őszinte, komoly, okos ember nem vigasztalhatja magát azzal a gondolattal, ami régenre lehetséges volt, hogy a bajt egy római világbirodalom, Nagy Károly birodalma, Napoleon birodalma, a pápának középkori hatalma, vagy a szent szövetség, vagy az európai koncert politikai egysége, a nemzetközi döntőbíróóságok, a katonai hatalomnak növelése, az újonnan feltalált hatalmas romboló szerszámok fogják jótánni. Az európai államokból egy világonarchiát vagy világgöztársaságot lehetetlen alakítani, mert a különböző nemzetek sohasem fognak egy birodalomban egyesülni. Nemzetközi döntőbíróóságok nemzeti ellentétek elsimítására? Vajon ki fogja a bíróságok itéletének alávetni magát, hogyha milliók állanak fegyverben mögötte? Általános lefegyverezés? Senkisésem akar, senkisésem tud kezdeni.” Uj rémes romboló eszközök készítése? Ezzel min-

Téglagyárvezető

vagy mesteri

15 évi gyakorlati bíró és szakma minden ágában teljesen jártas enyén

1406
Elsőrendű HERZ-féle
téli szalámint

ajánl a legolcsóbb napjárban a Magyarországi Nőpárt és Gyarmatiúny Nyrtjára

100 koronát fizetek
annak ki 2 személy részére
butorozott szobát

SZERŐZ.

Fűszer- és rövidáru-
üzletberendezés

lett, szinte lehetetlen, olcsón eladó. Megtekinthető Veliki Booskeréken. Felvilágosítást nyújt

Uj világégés küszöbén.

Németország megakarja védeni semlegességét. — Franciaország erőszakkal is Németországon akar átvonulni Lengyelország felé — A német munkásság hangulata Franciaországra káros lehet.

N a u e n. A Reichstag szerdai ülésén Simons kijelentette, hogy az angoloknak Németországon át való csapatszállításai ellen kénytelenek lesznek megvédeni Németország semlegességét. Az entente geográfiai okokból meg fogja keresni Németországot, hogy engedje át csapataikat, melyek Lengyelország segítségére mennek. Simons kijelenti, hogy nem állítja, hogy az entente már így határozott, de érdekében áll így cselekedni és ezzel Németországnak számolni kell. Ha igaz, ugy a megszállott német területeken máris folynak az előkészületek a kelet felé való csapatszállításához. Így a német semlegesség megszégése valószínűvé válik, mert teljesen mellékes, hogy megszállott vagy nem megszállt német területen történnek előkészületek, mert a megszállott területek is Németország testét képezik. Semleges te-

riület pedig nem használható föl hadműveletek bázisául. A német kormány oda fog hatni, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel leküzdje a nehézségeket.

N a u e n. A német sajtó részletesen közli Franciaország azon tervét, mely a

Bajorországon át való csapatszállításra vonatkozik. Francia katonai körök elhatározták, hogy az átvonulást, ha kell, erőszakkal is végrehajtják. Abban az esetben, ha a német vasutasok nem engedelmessé válnak, francia vasutasokat fognak a bajor vonalakra kirendelni. A német sajtó egybehangzóan írja, hogy a német munkásság hangulatával számolni kell, mert Franciaországra ez még beláthatatlan következményeket szülhet. (Vojvod. t. ü.)

A MAGYAR KORMÁNYZÓ HATÁSKÖRÉNEK KIBŐVÍTÉSE.

B u d a p e s t. A nemzetgyűlés államjogi bizottsága szombati ülésén foglalkozott az igazságügyminiszternek az alkotmány helyreállításáról és a legfelsőbb hatalom ideiglenes gyakorlásáról szóló törvényjavaslatával. A javaslat tudvalevőleg intézkedéseket tartalmaz a kormányzó korlátlan Házfeloszlátási jogára, közvetlen veszedelem esetén a nemzeti hadseregnek az ország határán kívül való felhasználására, valamint a kormányzó kegyelmezési jogára vonatkozólag.

A törvényjavaslat körül élénk vita fejlődött ki. Rassay Károly és Szabó Sándor dr. képviselők a javaslat ellen szólaltak fel, Kleberlsberg Kunó gróf és Petthes K. László képviselők pedig még tovább mentek és a kormányzónak törvényszentesítési jogot is kívántak adni. Hosszabb vita után, melyben Tomcsányi Pál Vilmos igazságügyminiszter is résztvett, a javaslatot eredeti alakjában elfogadták. A javaslat a következő héten a nemzetgyűlés elé kerül, előzőleg még a többségi párt foglal állást az indítvánnyal szemben.

HIRFK

***

Altalános sztrájk Beeskereken. A vasmunkások szakszervezete a mult hét folyamán kimondotta a bérsztrájkot. Ezzel kapcsolatban a tegnapi nap folyamán a beeskereki munkásság egy napi általános tüntető sztrájkot proklamált, mely a mai napon véget ért. Ma már azok az üzemek, ahol nem vasmunkások dolgoznak, fölveték a rendes munkát. A „Torontál” az általános sztrájkra való tekintettel, a tegnapi napon szintén nem jelent meg.

Halálozás. Oléczről jelentik, hogy Dániel János földbirtokos, aki évek óta rokonainál lakott Kanakon, onnan vasárnap délelőtt Oléczre ment bátyjához, Dániel Pálhoz látogatába. A 68 éves öreg ur kártyázás közben hirtelen rosszul lett és a gyors orvosi segítség dacára egy óra alatt meghalt.

A volt magyar gimnázium tanulóinak szülei által 1920 augusztus 8. árá az Engelfle konviktusba összehívott értekezlet nagy érdek ödés és számos szülő részvétele mellett megtartva. Az értekezlet elhatározta, hogy a szülői saját anyagi erejükkel magánjellegű VIII osztályu magyar oktatási nyelvű reál-gimnáziumot állítanak fel Veliki Beeskereken s a további teendők intézésére dr. Várady Imre elnökléte alatt bizottságot küldött ki. Az érdeklődő szülők a további részletek tekintetében az Engel féle konviktus vezetőségéhez sziveskedjenek fordulni.

Helyreigazítás. Vasárnapi lapszámunkban „Radics Ivánt börtönre ítélték” című hír, észre nem vett sajtóhiba folytán úgy jelent meg, hogy Radicsot 10 évi és hat havi börtönre ítélték, a hír nem felel meg a valóságnak, mert a bíróság két évi és hat havi börtönbüntetést mért Radics képviselőre.

Tőzsde. Beograd, aug. 9. Érték dinárban. Frank 166. Márka 51, Lei 51, Dollár 22-40, Font 73, Cseh korona 41, Lewa 40.

Bécs körül a levegőben. A bécsi repülő-társaság következő hirdetése olvasható most az összes lapokban.

„Ön repülhet! Bécs körül és Wienerwaldon keresztül 1500 koronáért kifogástalan repülőgépen elvisszük egy légi utra. Ezenkívül autónk a Kärtnering 13. sz. alól elszállítja a repülőterre és a repülés befejezésével vissza Bécsbe dijtalanul. Indulás naponta 6 órakor. Teljes repülőkosztumot dijtalanul kap mindenki.”

Naponta friss Rohonczy- és kantalupdinnye kapható Petrogradszka (Melencei)- utca 8. szám alatt.

Friedrich és Jahn wieni gyárából eredő 8 HP. **gőzmotor** üzemképes állapotban eladó
Megtekinthető Neuhaus Mór urnát Versecen
Bővebb felvilágosítással szolgál
Kohn Ignác Veliki Beeskerek, Linyaeski-féle ház, a nagyhid mellett.

Veszek egy világos **hálószobabutort.**
Cim: Ozu. Choré Gyuláné Knez Pavlova (Kinizsi) u. 10.

Kenderárak- és spárgákban
ajánlja dusan raktáron levő szijgyártó-, kárpitos-, papucsos-, dohány-csomagoló-, zsákvarró- és vargafanalat.
Halhálók és halászati cikkek nagybani eladása. Minden mennyiségben és a legolcsóbb napiárban kapható.
Konkaly Ráza J. (Nagyhid mellett).

Антро колонијална рудба **Нафтали М. Леви БЕОГРАД, Краља Петра у. 44.** Препоручује сву колонијалну робу по најнижем ценеме. — Телефон 535.
Engro üzletemben állandóan nagy készletet tartok fűszerekben és gyarmatárakban, melyek eladását a legolcsóbb árban ajánlom.
NAFTALI M. LEVI, BEOGRAD fűszer- és gyarmatáru kereskedése
1236 Kraja Petra ulica 44. — Telefon 535.

STABIL-MOTOROKAT 10-300 HP
ipari üzemek számára rövid határidőre szállit
JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA MOTORA D. D.
ZAGREB, Sudnička ul. 5.

Téglagyárvezetői
vagy mesieri
15 évi gyakorlatot bíró és szakma minden ágában teljesen jártas egyén.
1480
Szives megkeresések e lap kiadóhivataltába kértetnek.

Érték szállítás
ajánl a legolcsóbb mérésekben a nagybani Beeskerek, Pariska (Megyeház) u. 2. : Telefon 63

100 koronát fizetek
annak, ki 2 személy részére szerez.
Cim a kiadóhivataltalban.
1493

üzletberendezés
Kohn Ignác Vel. Beeskerek Linyaeski-féle ház.
1482

Kistószeg község előljárósága.
818-1920. 1485

Hirdetmény.

Kistószeg község eladja 1 db 8 éves fekete és 1 db 8 éves sötétpej Nonius fajtájú, tenyészképes s kifogástalan állapotban lévő tenyészmenjét. Ajánlatok 1920. évi aug hó 15 ig kértnek. Ajánlatokhoz az ajánlt összeg 10%-a készpénzben bántépénzül csatolandó. A mének bármikor megtekinthetők. Az ajánlatok felett 1920. évi aug. hó 15-én d. e. 10 órakor dönt Kistószeg község néptanácsa.

Kistószeg, 1920 aug. 2

Christoph, körjegyző.

Weber, bíró.

Géptechnikai iroda
és nagykereskedés

1413

Franjo Kiseljak

Irodák: ZAGREB, Preradovičeva ul. 9.
Telefon 18. Fiók és gyár: KARLOVAC, Riječka ul. 21. Telefon 84.

Ipari és gazdasági gépek, elsőrendű szerszámok, benzinmotorok, lokomobilok, injektorok, gépkenő szivattyúk, lubrikátorok, manométerek minden célra, vízi, gőz- és gázcsövek alkatrészekkel együtt, decimális mérlegek, mindennemű szivattyúk, gummi- és kendercsövek, különféle fémek, acél, különböző olajok, benzin, hajtósíjak minden üzemre, valamint az összes műszaki szükségletek nagy raktára.

Raktár: Zagreb, Ilica 47. — Iroda:
Zagreb, Preradovičeva ul. 9.

Az

'Ambrózia'

Cukorka-, Keks- és
Konzervárugyár R-T.
Veliki Bečkerek
üzemét felvette.

Gyárt:

1. Különböző dobozos árut és pedig superior-assortírt, fourée-selyem és mézcukorkát, főltött malátát, harlekin-rudacsákat, erópasztillát stb. 2. Kartonos árut és pedig savanyú, tej- és kávékaramellákat, dragée, fondant és finomabb desszertárukat. 3. Süteményárukat és pedig Hilda, Mézesszelet, Robinsonkenyér, Consumsüteményeket stb. Ajánlja teljesen száraz és tartós gyártmányait a legolcsóbb napiárakon. 1431

Deszka,

léc (Staffel), faragott épületfa, valamint szálfá (gömbfa) minden méretben. továbbá faszén és elsőrendű cserháj vagonfételekben, nagyban és kicsinyben kapható

Kevevárai Bank Rt. faosztálya
KOVIN. 1454

Polgármesteri hivatal Veliki Bečkerek.
11.215.920. 1490

Hirdetmény.

F. évi augusztus havában tartatik meg a népfelkelők következő korosztályainak szemléje, és pedig:

- aug. 14-én az 1895. és 1894.,
- 15-én az 1893. és 1892.,
- 16-án az 1891. és 1890. és
- 17-én az 1889. évbéli korosztályoknak a jelentkezése.

E jelentkezések a fentnevezett napokon mindig reggel pont 8 órakor kezdődnek.

Eszerint felhivatnak a fentnevezett évben született hadkötelesek, nemzetiség és valóságkülönbség nélkül, hogy e szemlén jelentkezzenek és hozzák magukkal a hadiszolgálat terovását, vagy a kéthónapos fegyvergyakorlatnak a szerb hadseregben való elvégzéséről, vagy az önkéntesszolgálatról szóló bizonyítékait, hogy mint olyanok a szerb hadseregben szolgáltak.

Mindazok, akik e jelentkezést elmulasztják, a haditörvények szerint büntetettnek.

Veliki Bečkerek
város parancsnokságának
katonai ügyosztálya

**Épületfa, deszkák,
lépcsők, lécek**

minden nagyságban, vagononként, 1451
helyben előnyös feltételek mellett kaphatók. Továbbá ajánlunk:

cementet, cementlapokat,
cementcsöveket, acetont (benzinpótlék), 80%-os ecetsavat

a legolcsóbb napiárakon „Materiale”
épületanyag és technikai szükségleti cikkek termelő és kereskedelmi társasága, Osijek.

330 koronát ha fizet,

ugy kap 1 pár elsőrangú fekete box férfi-

cipő

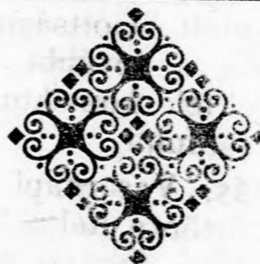
elkészítéséhez szükséges összes anyagot
(fekete chrombox, talp, bélés stb.) a

Veliki Bečkereki Bőrgyár

Basch és Kurländer eladási irodájában.

Kurländer Imre cégnél

Krunszka (Korona) u. 11. Telefonsz. 35.

Ujjonnan épült,
három szoba és mellékhelyiségekkel álló
lakóházak. 1888

A csókai uradalomban 5 darab 2 1/2 éves
tenyészésre alkalmas
muraközi mén

Rüht és viszketeget
172 4 nap alatt biztosan gyógyít a
katonaságnál kitüntető bevétél

Romániai gépolaj
(7 fokos) a 40 K. számszámra kapható